

Bevoegd en bekwaam?

Standpunt PgD ten aanzien van accreditaties, versie april 2024

Accreditatieregelingen zijn in het leven geroepen om de kwaliteit van producten en diensten onafhankelijk te toetsen en te waarborgen. In onze sector, psychologische hulpverlening, zijn er geaccrediteerde cursussen, docenten, supervisors en beroepsbeoefenaars. Accreditaties moeten van tijd tot tijd getoetst worden. Om aan de eisen te blijven voldoen, zijn er puntensystemen in het leven geroepen. Voor verschillende functies zijn accreditatiepunten nodig.

Aan de *beroepsbeoefening* van psychologen in de ouderenzorg zijn niet veel formele accreditaties gekoppeld. Elke basispsycholoog moet vanaf januari 2024 beschikken over een zogenaamde LOGO-verklaring. De opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog is noodzakelijk voor toetreding tot het BIG-register. Voor herregistratie is geen accreditatiepunten-regeling en geldt uitsluitend een werkervaringseis. Voor klinisch (neuro) psychologen geldt daarnaast een scholingseis van 50 uur geaccrediteerd onderwijs.

Ook zijn er puntenregelingen voor specialistische verenigingen, namelijk de VGCT (Vereniging voor Gedrags- en Cognitieve therapieën), de VSt (Vereniging voor Schematherapie), de NVGR (Nederlandse Vereniging voor relatie- en gezinstherapeuten), VEN (Vereniging EMDR Nederland) en de NVO (Nederlandse Vereniging voor Orthopedagogen). In verschillende sectoren, zoals de basis- en specialistische ggz zijn er soms bepaalde accreditaties of lidmaatschappen nodig om werk gefinancierd te krijgen door verzekeraars of om contracten te kunnen afsluiten.

Het laten beoordelen van de kwaliteit van bij- en nascholing van *cursussen* op het gebied van de beoefening van psychologische hulpverlening heeft als doel erop toe te zien dat kennis en vaardigheden die worden overgedragen wetenschappelijk verantwoord zijn, volgens geldende inzichten. De toetsing is in handen van de specialistische verenigingen, zoals hierboven benoemd. Het aanvragen en actueel houden van accreditaties vraagt nogal wat investering, zowel in tijd als in geld. Een interessante ontwikkeling is wel dat diverse verenigingen, onder wie de VGCT een afdeling ouderen oprichten.

Het accrediteren van docenten en supervisors gebeurt, voor zover bij ons bekend, ook uitsluitend in het kader van specifieke kennis en methodieken en dus vanuit de specialistische verenigingen.

Bij de PgD aangesloten beroepsbeoefenaars

Collega's die bij de PgD zijn aangesloten zijn over het algemeen master-psychologen, gz-psychologen, PIOGs, orthopedagogen en orthopedagoog-generalisten of zij in opleiding daartoe. Klinisch psychologen en klinisch neuropsychologen (of zij in opleiding daartoe) werken (nog) weinig in ouderenzorginstellingen. De verzekeraars stellen alleen een opleidingseis aan collega's die werken in de GZSP, namelijk gz-psycholoog. De beroepsbeoefenaars werken in loondienst bij een zorginstelling en zijn over het algemeen

georganiseerd in vakgroepen en/of behandelafdelingen. Voor het kunnen uitoefenen van taken en werkzaamheden en voor financieringsmogelijkheden heeft het weinig tot geen voordelen om lid te zijn van een specialistische vereniging. Ook voor de zorginstelling of voor de kwaliteit van het werk, en dus het welzijn van de cliënt, lijkt daar vooralsnog geen voordeel, gezien de weinig op de doelgroep ouderen toegespitste methodieken, kennis en vaardigheden waar de specialistische verenigingen zich op richten.

Standpunt van de PgD ten aanzien van accreditaties

De PgD acht het uiteraard van belang dat in ons vakgebied bekwame en betrouwbare beroepsbeoefenaren werken. Onze missie is immer juist psychologische expertise te vergaren, bundelen en verspreiden. Een leven lang leren en ontwikkelen is absolute noodzaak voor goede uitvoering van ons complexe vak.

Wij staan achter het standpunt van het NIP dat de gz-psycholoog/ orthopedagoog-generalist de basiskwalificatie is voor zelfstandige en verantwoorde beroepsbeoefening.

Masterpsychologen werken onder supervisie van gekwalificeerde collega's totdat zij de opleiding tot gz-psycholoog kunnen gaan volgen. We stimuleren vakgroepen om opleidingsplaatsen te creëren en bieden supervisors aan met kennis en ervaring in de ouderenzorg.

Accreditatie van onze cursussen door specialistische verenigingen heeft in onze ogen vooralsnog geen meerwaarde en is bovendien tijdrovend en duur. Her en der klinken er binnen de beroepsgroep geluiden dat accreditaties geen middel meer zijn voor het bewaken van kwaliteit, maar eerder een doel op zich. Er wordt wel gesproken van een 'accrèdiatie-circus', waarin partijen met financiële belangen het voor het zeggen zouden hebben. Omdat we als PgD zuinig willen zijn op zowel de tijd van beroepsbeoefenaren, die schaars is, als op algemene middelen, gaan we alleen mee in het systeem van accreditaties als hier goede redenen voor zijn. We staan er altijd voor open om het beleid aan te passen of uitzonderingen te maken, als dat een duidelijk belang dient voor cliënt, psycholoog, zorgorganisatie of samenleving.

We zijn met het NIP in overleg of enkele cursussen van de PgD in aanmerking komen voor accreditatie van het NIP. Dat zou interessant kunnen zijn voor EVC-trajecten of de op handen zijnde specialisatie klinisch ouderenpsycholoog. Ook denken we na hoe individuele PgD-leden kunnen aantonen dat ze zich blijven ontwikkelen.

Hoe kan de PgD kan garanderen dat de cursussen verantwoorde kennis en vaardigheden overbrengen?

- We streven ernaar ons te conformeren aan gangbare kwaliteitseisen, zoals duidelijk vastgestelde doelgroep, leerdoelen en cursusinhoud, goed gekwalificeerde docenten, gebruik van erkende vakliteratuur, variatie in werkvormen en duidelijkheid over toelating, toetsing en certificering.
- We worden getoetst door het CRKBO (Centraal Register Kort Beroepsonderwijs).
- We hebben een visie op onderwijs, waarbij leren vanuit relatie en persoonlijke passie van zowel docent als cursist belangrijke kernwaarden zijn. We staan voor: *je blijven ontwikkelen in je vakgebied, vanuit passie en intrinsieke motivatie.*

- We kennen de docenten en weten dat zij kundig en vaardig zijn op hun specifieke kennisdomein.
- Jaarlijks organiseren we een workshop voor docenten, waarin uitwisseling van ervaringen en toerusting centraal staat.

Maritza Allewijn

10-04-2024